

REGIONAAL- JA
PÕLLUMAJANDUSMINISTEERIUM

Toit ja ohutus kriisis

Toomas Unt
Regionaal- ja Põllumajandusministeerium
11.09.2025, Toiduohutuse konverents 2025

Kasrahanud
Euroopa Liit

Eesmärk

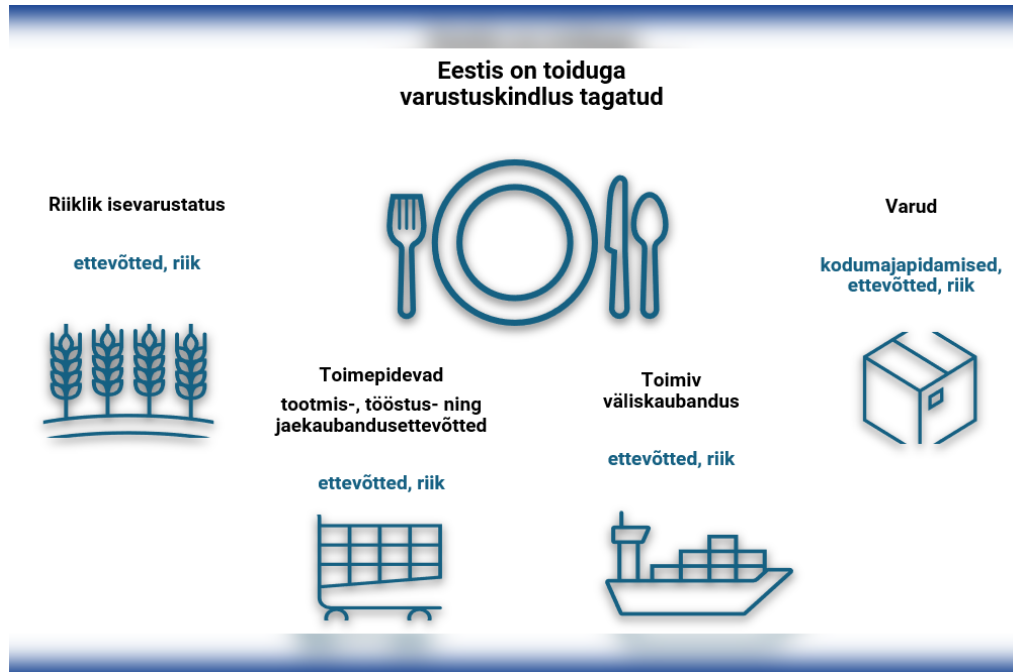
Arutada kriisist, tegevustest kriisi ajal ning ettevalmistusest ja ennetamisest - toidust ja ohutusest.

Kriis ja kuidas selleks valmis olla

- Kriis - raskendatud ja ebakindel olukord, mis ohustab inimese, grupi või ühiskonna tavapärast toimimist ning nõuab kohest ja uutmoodi tegutsemist.
- Kriisiks valmis olemine tähendab teadmisi, varusid, läbimõeldud plaane ja valmisolekut kiirelt tegutseda. Indiviid – pere – ettevõtte – KOV – riik.
- Tänapäeval ohustavad põllumajandust väga erinevad häired: ilm, katkestused tarneahelas, tehnilised rikked, haiguspuhangud. Usaldus ja ohutus algab laudas ja põllul, ka kriisi ajal!

Mida riik teeb - Toidu Ohutus kriisis

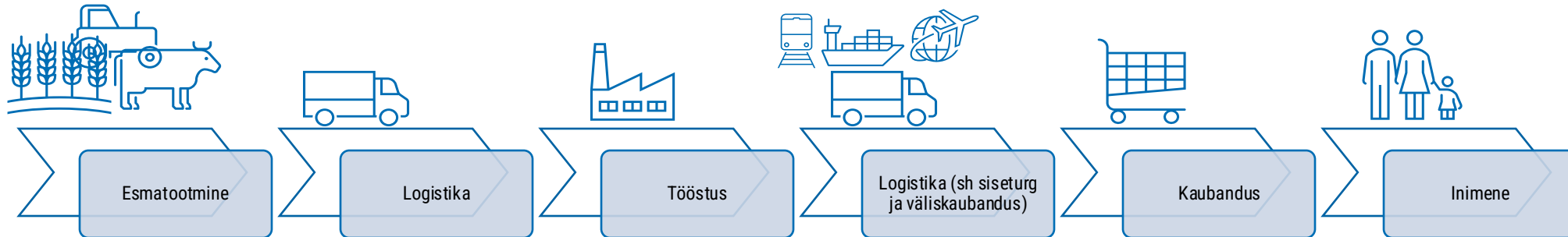
- Toidujulgeolek vr toidu varustuskindlus
- Varustuskindluse 4 sammast

REGIONAAL- JA
PÕLLUMAJANDUSMINISTEERIUM

- „sõjaplaan“ toidu osas - Riigi kaitsetegevuse kava REM alamkava
 - Tänaest läbi hübriidi laiaulatusliku sõjategevuseni Eesti pinnal
 - Erinevates faasides erinevad raskuspunktid ja ülesanded
 - Lisaks on ülesandeid ühistranspordi ja KOV toetamise valdkondades

Olulised ohud:

- **riigikaitse**line kriis, sh kuid ka eraldi
- massiivsed elektri varustuskindluse häired,
- vedelkütuse kättesaadavus,
- massiivsed andmeside häiringud ning küberintsidendid,
- (majandus- või füüsiline) blokaad,
- suuremahuline radioaktiivne või keemiline reostus

Vajalikud tegevused riigikaitse

- toetub eelhoiatusele
- tootmise suurendamine
- sisendite varumine
- ostupaanika ohjamine

Vajalikud tegevused riigikaitse

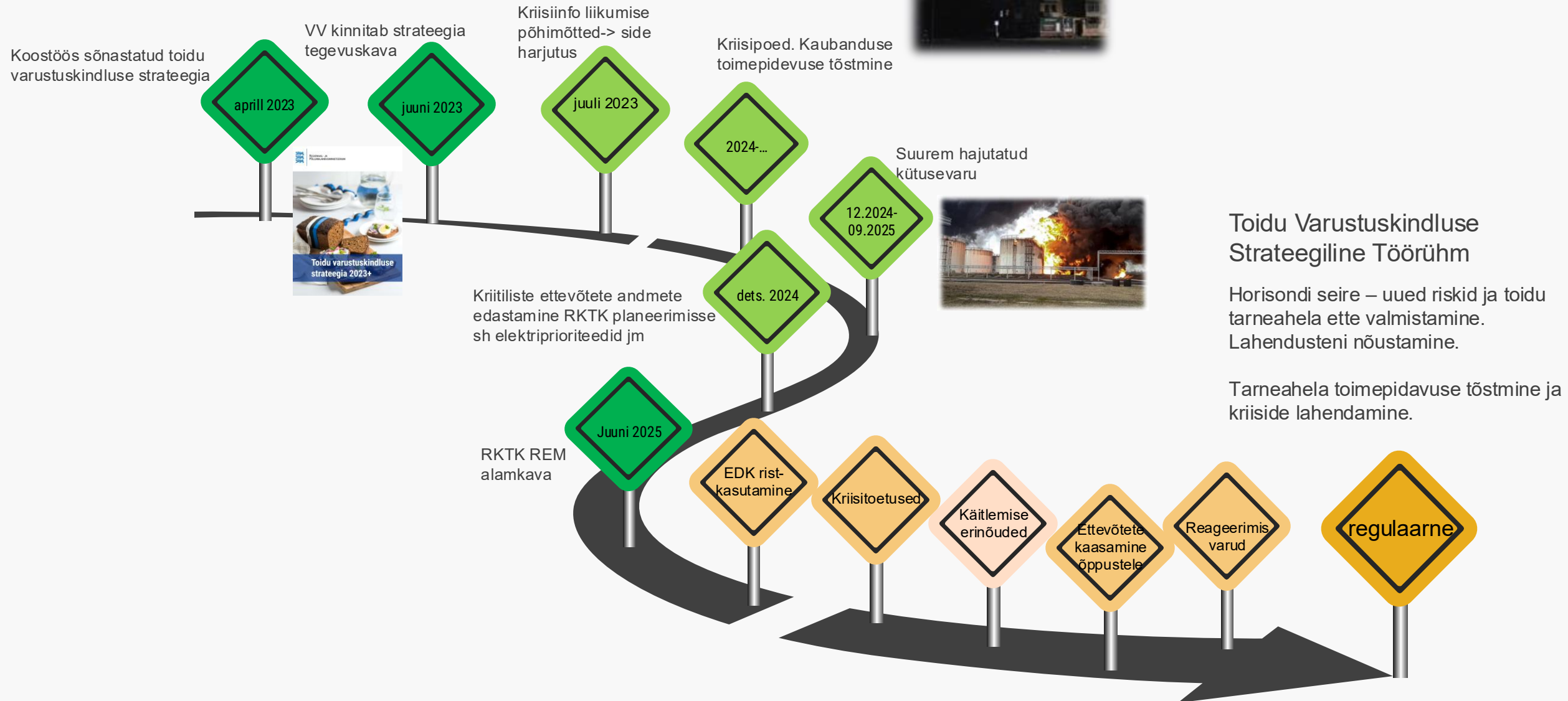
- tootmise elujõulisena hoidmine
- logistika toimimise toetamine
- toimepidev jaekaubandus
- varude ja välise abi kasutusele võtmine
- toiduohutuse erijuhised toidu käitlejatele

Olulised ülesanded **töös**:

- kriisipoed
- kütuse hajutatud varude suurendamine
- energia varustuskindluse toetamine
- kriisiaegse info liikumise mudel ettevõtetega
- riskikommunikatsiooni arendamine
- tootmise ristsõltuvuste vähendamine
- regionaalne koostöö

Olulised **lahendust vajavad** ülesanded:

- reageerimisvarude süsteemi loomine ja käivitamine
- kriitilise personali vabastus mobilisatsioonist üle terve tarneahela
- tootmise ja logistika toimepidevus (elekter, diisel jm ristsõltuvused)

Mida kodanik saab teha

- Tarbi kohalikult valmistatud toitu ja toiduaineid
- Ole valmis! – kodused varud
- Aita teisi

Mida ettevõtja saab teha

- Mõtle läbi oma toimepidevuse riskid ja tee plaan nende maandamiseks: sisendid, energiakandjad, inimesed. Mida teen, kui mingi risk realiseerub...
- „just in time“ -> „just in case“

Ära ole see,
kes hätta jääb!
**OLE KRIISIKS
VALMIS!**

RIIGIKANTSELEI

Valitsuse töö planeerimine
ja korraldamine

EL poliitika, julgeolek
ja riigikaitse

Riiklikud sümbolid,
preemiad ja tähtpäevad

Asutus, uudised
ja kontakt

Majanduskasvu
nõukoda

Otsing

Uudised Riigikantselei uuendas üleriigilist riskipilti

Riigikantselei uuendas üleriigilist riskipilti

27.06.2024 | 10:12

Riigikantselei uuendas üleriigilist riskipilti
Foto: Politsei- ja Piirivalveamet

Mis veel

- ETO ja PKÜ
- Riigi kriisi koordineerimise mehhanism – JKN
- Elutähtsate teenuste koordineerimise mehhanism – ETKAde ümarlaud
- Riski- ja kriisikommunikatsioonis edastab REM sõnumi EPKK-le, toiduliidule ja talude liidule, kes selle edasi suunavad vastavalt sisule ja vajadusele
- Intsidendid: küber, füüsiline julgeolek, infosõda ja AI

Tänan!

toomas.unt@agri.ee

Mob/Signal 5125681